

KROMPAŠSKÝ

Spravodajca

Slovo primátora

Škola na Maurerovej ulici prejde kompletnou obnovou

Milí Krompašania, každý mesiac sa vám prihovám na stránkach Krompaškého spravodajcu a som rád, že vám i napriek nie ľahkej dobe, môžem prinášať pozitívne správy o našom meste, o jeho bytí a rozvoji. Pri svojej každodennej práci myslím predovšetkým na rozvoj nášho mesta, na to, ako ho môžeme posúvať ďalej, na to, ako život v ňom pre vás zlepšiť a skvalitniť.

Nesmierne ma tešia správy, ktoré so sebou priniesú niečo inovatívne a najviac tie, ktoré súvisia so zlepšením a modernizáciou. S veľkou radosťou som pred časom prijal správu o tom, že sa nám podarilo získať peniaze z eurofondov, presnejšie z Plánu obnovy a odolnosti SR na kompletnú rekonštrukciu Základnej školy s materskou školou na Maurerovej ulici.

Doručenie rozhodnutia o schválení projektu vo výške 2 milióny 760-tisíc EUR bolo a je niečo fantastické.

V rámci rekonštrukcie sa zateplia všetky pavilóny školy, dôjde k výmene okien, osvetlenia, k rekonštrukcii strechy, k výmene vykurovacieho systému, vo všetkých učebniach a triedach pribudnú vzduchotechnické jednotky, vďaka čomu sa zabezpečí automatické vetranie priestorov. Obnovou prejdú vnútorné priestory - nové maľby a omietky. K zvýšenému komfortu žiakov a personálu prispievajú aj exteriérové žalúzie. Rekonštrukcia bude prebiehať v tomto i budúcom roku. Veríme, že táto investícia premení túto školu na modernú školu 21. storočia a po vyše polstoročí sa konečne škola na Maurerke dočká vzhľadu, aký si zaslúži.

Američanka Marian Wright Edelman je aktivistkou za ľudské a najmä tie detské. Ani oblasť vzdelávania a školstva jej nie je cudzia. Ako svojho času povedala: „Vzdelanie slúži na zlepšenie života druhých a zanechaní tak vašej komunity a sveta lepším miestom, ako ste ho našli.“ Verím, že kompletná obnova základnej školy urobí z nej vzhľadovo krajšie, lepšie a príjemnejšie miesto. Želám si, aby sa žiaci, učitelia i všetci zamestnanci školy cítili vo vynovených priestoroch príjemne a komfortne. A verím, že takýchto dobrých správ bude do nášho mesta prichádzať stále dosť.

Ing. Dárius Dubiňák, primátor mesta

Výsledky volieb prezidenta SR

Výsledky volieb prezidenta SR 2. kolo, 6. apríl 2024 - Krompachy								
Kandidát na funkciu prezidenta	Počet platných hlasov vo volebných okrskoch							
	č. 1	č. 2	č. 3	č. 4	č. 5	č. 6	Spolu	v %
Ivan Korčok, Ing.	152	210	161	165	160	143	991	33,97
Peter Pellegrini, Ing.	256	421	326	346	346	231	1 926	66,03
SPOLU:	408	631	487	511	506	374	2 917	100,00

Volebná účasť							
Volebný okrsk	č. 1	č. 2	č. 3	č. 4	č. 5	č. 6	Spolu
Počet voličov zapísaných v zozname voličov	1 470	983	738	898	866	1 327	6 282
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	412	636	488	513	509	377	2 935
Počet platných hlasov	408	631	487	511	506	374	2 917
Účasť voličov v %	28,03	64,70	66,12	57,13	58,78	28,41	46,72

Zmena e-mailovej adresy Krompaškého spravodajcu

Oznamujeme čitateľom, že svoje príspevky, postrehy, nápady, tipy, či poďakovania a smútočné spomienky do spoločenskej rubriky môžu posilať na adresu:

maria.simonakova@krompachy.sk

Prípadne volať na tel.č.:
053/419 22 19.

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2024

Vyhlásené: 10. 2. 2024

Časová verzia predpisu účinná od: 10. 2. 2024

Obsah dokumentu je právne záväzný.

12

ROZHODNUTIE PRESEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 9. februára 2024

o vyhlásení volieb do Európskeho parlamentu

Podľa čl. 89 ods. 2 písm. f) Ústavy Slovenskej republiky a § 20 a § 86 ods. 1 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

vyhlásujem

voľby do Európskeho parlamentu a

určujem

- deň ich konania na **sobotu 8. júna 2024**,
- lehotu na utvorenie volebných okrskov a určenie volebných miestností do 5. marca 2024,
- lehotu na utvorenie okresných volebných komisií a okrskových volebných komisií do 9. apríla 2024 a lehotu na ich prvé zasadanie do 26. apríla 2024.

Na území Slovenskej republiky sa do Európskeho parlamentu volí 15 poslancov.

Peter Pellegrini v. r.

Mestské detské jasle - moderné zariadenie s kvalitnými službami

Mesto Kropachy otvorilo prevádzku nových priestorov Mestských detských jaslí v budove na ulici M. Šprinca č. 6. Objekt prešiel pred časom kompletnou rekonštrukciou.

Sociálna služba starostlivosti o dieťa od jedného roka do troch rokov veku dieťaťa bola v meste Kropachy oficiálne zaregistrovaná 1. marca 2024. Detské jasle sú zriadené bez právnej subjektivity, ako vnútorná organizačná jednotka začlenená pod Mestský úrad Kropachy.

Zmodernizovaná prevádzka detských jaslí ponúka priestory, ktoré prispievajú k príjemne stráveným chvíľam v tomto predškolskom zariadení. Mesto Kropachy ponúka kvalitné a profesionálne služby, ktoré sú predpokladom spokojnosti detí aj ich rodičov.

Úhrada za služby v detských jasliach je určená Doplnkom č. 7 VZN č. 1/2017 o úhradách za poskytovanie sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Kropachy nasledovne:

- do 3 rokov veku dieťaťa: 350 €/dieťa/mesiac,
- pre dieťa nad 3 roky veku (najdlhšie do 31. augusta bezprostredne nasledujúceho po dovŕšení 3 rokov veku dieťaťa) 200 €/dieťa/mesiac,
- pri umiestnení súrodencov: 280 €/dieťa/mesiac.

Výška úhrady za celodenné stravovanie je určená VZN č. 2/2019 o príspevkoch na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach a VZN č. 2/2012 o výške príspevku na režijné náklady v školskej jedálni a je vo výške – 2,30 €.

Bližšie informácie (Doplnok č. 7 VZN č. 1/2017 o úhradách za poskytovanie sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Kropachy):

<https://www.kropachy.sk/files/00007007/1691588443.pdf>

Podľa § 32b zákona č. 448/2008 o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov sú detské jasle, ako ich v súčasnosti poznáme, definované ako **zariadenie**

bezprostredne nasledujúceho, po dovŕšení troch rokov veku dieťaťa, ak sa rodič alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, pripravuje na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole, pripravuje na trh práce alebo vykonáva aktivity spojené so vstupom alebo s návratom na trh práce alebo vykonáva zárobkovú činnosť.

V súčasnosti nie je kapacita jasiel naplnená, prijímame žiadosti aj od rodičov detí, ktorí nie sú s trvalým bydliskom v meste Kropachy. Zaujímavosťou môžu

starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa.

Zariadenie poskytuje sociálnu službu na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života poskytovaním starostlivosti o dieťa **od jedného roka dieťaťa do 31. augusta**

poslať žiadosť elektronicky na e-mailovú adresu anna.nemcikova@kropachy.sk alebo doručiť žiadosť do podateľne Mestského úradu v Kropachoch, Námestie slobody 1, 053 42 Kropachy.

Beseda so spisovateľkou Markou Staviarskou

V polovici apríla sa v Mestskej knižnici v Krompachoch stretli tretiaci zo ZŠ Zemanská a ZŠ s MŠ Maurerova na besede so spisovateľkou Markou Staviarskou. Oblúbená spisovateľka detských kníh má na svojom konte už osem diel a každé z nich prináša pobavenie a zaujímavé čítanie pre deti. Eliška a jej kamaráti, Marinka Somarinka, Akos Avoláš, Príšeráci... knižky, ktoré vtiahnu malého čitateľa do sveta detí a v ktorom zažije veľa zábavy a dobrodružstva.

Do knižnice prišlo takmer 60 školákov, ktorí sa na besedu pripravili ozaj zodpovedne, prečítali si niektoré z jej knížiek a pre spisovateľku nakreslili aj hrdinov z jej kníh. M. Staviarska im porozprávala, ako taký knižný príbeh vzniká, aj ako sa rodí ilustrácia do knihy. Deti veľmi pozorne počúvali a v záverečnom kole besedy ich otázky nemali konca – kraja. Dozvedeli sa zaujímavé veci zo života M. Staviarskej. V závere im spisovateľka podpísala kartičky s venovaním.

(red.)

V mesiaci knihy vyše tisícka návštevníkov k knižnici

V marci navštívilo Mestskú knižnicu v Krompachoch vyše 1 300 návštevníkov. V mesiaci venovanom knihám bolo 21 podujatí, ďalších 18 bolo výstaviek.

Krompašská knižnica sa teší veľkému záujmu. Počas roka pripravuje množstvo podujatí, najmä pre školákov a študentov, besedy pre deti aj dospelých, na jej pôde sa uskutočňujú aj tvorivé dielničky pre šikovné deti. Jednoducho, v krompašskej knižnici to stále pulzuje.

Marec je už tradične spájaný s knihami. Preto aj podujatia v tomto mesiaci boli plné kníh a zaujímavosti o autoroch a publikáciách. Na podujatia prišlo 509 detí a mládeže. Zamerané boli na život a tvorbu autorov kníh pre deti a mládež, na tému ako vzniká kniha, na tému mesto, v ktorom žijeme a pod. Návštevnosť mimo podujatí dosiahla číslo 693.

Krompašská knižnica patrí k moderným zariadeniam a ponúka množstvo literatúry pre deti, mládež a

dospelých čitateľov. V týchto dňoch do knižného fondu pribudli ďalšie zaujímavé tituly.

Kam za kultúrou

 Občianske združenie Ženy Spiša
 a mesto Kropmacky
 Váš srdečne pozývajú na diskusiu

PELE MELE

a tam všetkam

“NIE JE VÝCHOD AKO VÝCHOD”

streda, 15. máj 2024 / o 17:30 hod. / Koncertná sála ZUŠ Kropmacky

Dominika Sakmárová
Spisovateľka, sinologička a folkloristka

Antónia Koperdanová
Podnikateľka a realitná maklérka

Folklórny súbor PIREČKO
Hudobný hosť

Informácie: www.zenyspisa.sk Ženy Spiša info@zenyspisa.sk

Pozývame všetky tvorivé detičky, ktoré lúbia svoje mamičky

na tvorivú dielničku pod názvom
Darček z lásky pre moju mamičku

9. máj 2024, 15:30 hod.

Mestská knižnica Kropmacky

Spolu si vyrobíme darček zo srdiečka na blížiaci sa **Deň matiek**

Mesto Kropmacky pozýva na X. ročník

Trh kvetov a zelene

27. apríla 2024 (Sobota)

mestskom trhovisku na Lorencovej ulici
a na parkovisku pred predajňou Jednota

Nájdete tu ponuku predajcov kvetov, bylínok, zeleninových sadeníc, ozdobných kríkov, ovocných drevín, osív a semien, záhradných pomôcok či doplnkov na balkóny a záhrady.
(red.)

**MESTO KROPMACKY FS KROMPAŠAN
DFS KROMPAŠANČEK**

POZÝVAJÚ NA TRADIČNÉ PODUJATIE

Stavanie mája spojené s odomykaním fontán

30. apríl 2024
od 18:45 hod. Námestie slobody

Z histórie školstva nášho mesta

Prinášame ďalší článok zo série Čriepky z histórie. Venovaný je Základnej škole s materskou školou na Maurerovej ulici.

V rokoch 1953 až 1961 bola základná škola súčasťou 11-ročnej strednej školy na Lorencovej ulici. Ročník 1. – 5. sa vyučoval v budove tzv. národnej školy – vnútornej ľudovej školy - oproti kostolu, ročníky 6. – 11. na Lorencovej ulici.

V rokoch 1961 – 1963 sídlila novopremenovaná Stredná všeobecnovzdelávacia škola (SVŠ) a Základná deväťročná škola (ZDŠ) v Krompachoch na Lorencovej ulici. V roku 1963 došlo k presťahovaniu SVŠ do budovy národnej školy a sídlom Základnej deväťročnej školy sa stala

budova na Lorencovej ulici. Riaditeľom ZDŠ sa stal Eduard Hind'oš, ktorý školu viedol do roku 1977. Škola mala 32 členný učiteľský zbor, 10 prevádzkových zamestnancov a vyučovanie prebiehalo v 28 triedach v ročníkoch 1. až 9..

Na jar 1966 sa začala výstavba novej školy na Maurerovej ulici, ktorá mala odstrániť dvojzmenné vyučovanie v škole. Nová škola s 24 učebňami, družinou a telocvičňou bola dokončená v roku 1968 a vyučovanie 739 žiakov sa v nej začalo 4. septembra 1968. V roku 1972 došlo k novej rajonizácii mesta ako dôsledku premiestňovania škôl. V roku 1977 bol menovaný do funkcie riaditeľa Ján Merjavý. V školskom roku 1990/91 sa

dokončením stavby novej základnej školy na Zemanskej ulici ukončilo dvojzmenné vyučovanie, ktoré školu zaťažovalo 6 rokov od školského roku 1984/85.

Od šk. roku 1991/92 až do roku 2004 bol riaditeľom školy František Bekeš. Škola mala 36 pedagogických zamestnancov a 15 prevádzkových zamestnancov. V roku 1992 sa začala výstavba plynovej kotolne. V roku 2004 sa riaditeľkou školy stala Slavomíra Kašická. V školskom roku 2006/2007 mala škola 485 žiakov a v 20 triedach a vyučovalo ich 31 učiteľov.

Zdroj: Mesto Krompachy – História a súčasnosť, 2007

Obvodné kolo Slávik Slovenska 2024 v Krompachoch

Obvodné kolo Slávik Slovenska 2024 sa uskutočnilo na pôde Základnej umeleckej školy v Krompachoch. V troch kategóriách svoj spevácky kumšt predviedlo 34 spevákov.

Účinkujúci boli z viacerých škôl. ZŠ Slovinky, Cirkevná spojená škola Spišské Vlasy, ZŠ s MŠ Olcava, ZŠ Spišské Vlasy, ZŠ s MŠ Maurerova Krompachy, Gymnázium Krompachy a ZUŠ Krompachy. Mladí speváci ukázali čo v nich je a spríjemnili tak štvrtkové predpoludnie. O víťazoch v jednotlivých kategóriách rozhodovala odborná porota. Tá nakoniec určila mená víťazov, spevákov, ktorí postupujú na Okresné kolo speváckej súťaže Slávik Slovenska 2024 do Spišskej Novej Vsi.

(red.)

Základná škola s materskou školou, Maurerova 14, Krompachy

Vás pozýva na
DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ V MŠ

Kedy: 24.4.2024 o 15:00 h

Kde: Materská škola, Maurerova 14, Krompachy
(pavilón D, vchod oproti hasičskej zbrojnici)

NOVINKA

Svetlo, zdroj stimulov poznania

Slávnostné otvorenie MULTISENZORICKEJ MIESTNOSTI.

Pre Vaše deti sme si pripravili :

- hravé poznávanie toho, čo ich v našej materskej škole čaká
- prehliadku priestorov materskej školy

ZÁPIS DETÍ

na predprimárne vzdelávanie v materskej škole na školský rok 2024/2025 sa uskutoční v dňoch
od 1.5.2024 do 31.5.2024

TEŠÍME SA NA VÁS!

Informácie k zápisu nájdete na stránke školy alebo na tel.č.

053/447 21 54

053/447 23 06

www.zskrompachyaurerova.edupage.org

Vydarená okresná prehliadka i výstava seniorov v Kropachoch

Mesto Kropachy vo štvrtok 11. apríla 2024 hostilo 15. ročník prezentácie Umeleckého slova a 10. ročník Zlaté ruky dôchodcov, ktoré organizovala Okresná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska v Spišskej Novej Vsi a Mestská organizácia JDS v Kropachoch. Záštitu nad podujatím prevzal

kropašský primátor Dáriuš Dubiňák. Tradičného podujatia sa zúčastnilo 20 recitátorov a 27 vystavovateľov z 8 mestských a miestnych organizácií

JDS. Ukázali čo sa v nich skrýva i to, aké majú šikovné ruky a invenciu. Divadelná sála Kultúrneho domu v Kropachoch sa na celé štvrtkové dopoludnie zmenila na recitátorské pódium a kropašská výstavná sieň na galériu diel seniorov.

Pozvanie na podujatie prijal aj prednosta Okresného úradu v Spišskej Novej Vsi Branislav Rusiňák, ako aj zástupcovia miest a obcí. V úvode všetkých účinkujúcich a hostí privítal primátor mesta Dáriuš Dubiňák. Vyzdvihol snahu a zanietenie seniorov, ktorí sú aktívnymi aj vo vyššom veku.

"Ukážete nám, čo všetko sa vo vás skrýva, ste dôkazom toho, že žiť sa dá naplno v každom veku. A s úsmevom na tvári, s láskavosťou v srdci, s dávkou vtipu a dôvtipu, s nasadením sa to deje oveľa zaujímavejšie. Týmto aktívnym životom nachádzate nielen v sebe pocit vlastnej užitočnosti, no zároveň rovnaký pocit vyvolávate aj u svojich blízkych a milovaných," zdôraznil Dáriuš Dubiňák.

Leitmotívom okresnej prehliadky umeleckého slova a výstavy zlatých rúk bolo motto Moja najmilšia. Účinkujúci si za svoje vstupy vybrali

to, čo sami považujú v oblasti beletrie a poézie za srdcu najbližšie.

O kultúrny program sa v rámci podujatia postarali učitelia a žiaci Základnej umeleckej školy v Kropachoch spolu s riaditeľom Jozefom Salancim. O odborné posúdenie prác vystavujúcich sa postaral kropašský výtvarník Janko Figľar a Dana Rosová zo Spišskej Novej Vsi.

Celé predpoludnie sa nieslo v znamení nasadania, energie a radosti z toho, čomu sa dôchodcovia zo Spiša venujú, čo robia. V závere podujatia za svoju odvahu vystúpiť a recitovať dostali diplomy a kvety.

Účinkujúci:

Spišské Vlasy, Mlynky, Spišská Nová Ves, Harichovce, Nálepko, Kolinovce, Markušovce a Kropachy.

Foto: archív mesta, Štefan Jendrek

Mirka Grisáková svojimi dielami robí ľuďom radosť

V stredu 27. marca 2024 v popoludňajších hodinách prvou tohtoročnou vernisážou odštartovala výstava diel talentovanej Krompašanky Miroslavy Grisákovovej. Výstava pod názvom Zamiluj sa do farieb sa koná pod záštitou primátora mesta Ing. Dáriusa Dubiňáka.

Výstava Mirky Grisákovovej prináša prehľad jej doterajšej tvorby. Nie je monotematická, nemá zaostrené na

jeden objekt či formu. Je to akási „všehochuť“ maliarkinho sveta -

osobnostného i rodinného. Z neho však o čosi viac „vytŕčajú“ zvieratá či éterické bytosti. Mirka sa vníma ako introvert. Pri pohľade na jej tvorbu však máte pocit, že odkaz vysiela extrovert. Pred rokmi mala v našom meste výstavnú „generálku“. Tá aktuálna je však svojim rozsahom premiérová.

"Páči sa mi, že Mirka svojou tvorbou oslovuje každú generáciu. Jej úžitková tvorba sa krásne snúbi s tou umeleckou a prirodzene spája všetky vekové kategórie. Jej líšky, vlci, psi, holuby, medvede, jej nadpozemské bytosti s krídlami či krídla samotné, to všetko priťahuje pohľady divájuúcich sa buď záujem i uznanie," uviedol v príhovore počas vernisáže krompašský primátor.

Je rád, že mesto Krompachy má ľudí, na ktorých môže byť hrdé za to, čo robia, čomu sa venujú. "Doterajší vystavujúci umelci, súčasná umelkyňa a všetci tí, na ktorých rad ešte len príde, nám všetkým sprostredkujú kontakt s

umení a krásou. A to, je niečo, čo nám ostane v našom vedomí. Patrí im náš obdiv, aj vďaka. Verím, že vás diela Mirky Grisákovovej zaujmú, príjemne naladia a pookrejú na duši i v srdci," doplnil Dáriuš Dubiňák.

Ako sama Mirka povedala, svojimi

Foto: PhDr. I. Papcun, Š. Jendrek

dielami sa snaží robiť ľuďom radosť. "A čo je najdôležitejšie, ja si to vlastne užívam. Iný spôsob života si už neviem predstaviť. Mojmým krédom je: "Keď chceš byť šťastný, rob veci, ktoré Ťa robia šťastným." Robím to s podporou mojich blízkych, ktorým nevaďí môj tzv. "umelecký bordelík". Verím, že sa ľuďom bude moja tvorba páčiť a že každý si tu nájde svoj kúsok umenia," zdôraznila Mirka.

Dodajme, že výstava Zamiluj sa do farieb potrvá do 27. apríla.

Pozvánka na výstavu Radovana Zimmermanna

Stálu expozíciu má na Spišskej Kapitule, pravidelne vystavuje v Benátkach

Mesto Krompachy srdečne pozýva na druhú tohtoročnú výstavu spojenú s vernisážou umelca v slobodnom povolání v ateliéri Mannart Radovana Zimmermanna. Rodák z neďalekej Kluknavy sa venuje hlavne maľbe a grafike. Vernisáž výstavy sa uskutoční v utorok 7. mája 2024 o 14:30 hod. vo výstavnej sieni Mesta Krompachy.

Diela R. Zimmermanna reprezentujú Spiš po celom svete, stálu expozíciu má v priestoroch Spišskej Kapituly. Pravidelne sa zúčastňuje plenérov a výstav po celej Európe. Od roku 2022 vystavuje pravidelne v Benátkach.

pokračovanie na strane 9

dokončenie zo strany 8

„Najviac si cením dôveru do mňa vloženú, pri tvorbe pre Spišskú Kapitulú v Spišskom Podhradí. Išlo o sériu portrétových olejomalieb biskupov a vikárov, pôsobiacich na biskupskom úrade v 20. storočí. Následné zrealizovanie galérie v priestoroch biskupského úradu, bolo zavŕšením celého projektu. V rokoch 2021 a 2022 som vytvoril sériu obrazov pre tri výstavy. Prvá výstava niesla názov Ženská tvár v dynamickej farbe, išlo o putovnú výstavu zakončenú výberom diel pre výstavu v Benátkach, Arte Venezia 2022. Medzinárodná výstava mala obrovský úspech a otvorila mi dvere k ďalšiemu rozvoju. Po roku som vytvoril sériu olejomalieb pod názvom Salvator Mundi. Výstava Salvator

Mundi, má výnimočné miesto v mojej tvorbe,“ približuje umelec.

Charakteristickou črtou jeho poslednej tvorby je odvážne používanie farby. Práve farebnosťou a použitím špachtlí chce vytvoriť dojem radosti a sviežosti. R. Zimmermann žije a tvorí v rodnej Kluknave. Absolvoval strednú priemyselnú školu - odbor design nábytku 1994 - 1998, pod dohľadom akademického architekta Jána Kopnického. Na Prešovskej univerzite si pod vedením akademického maliara Martina Zbojana kontinuálne rozširoval obzor a na dobro podľahol čaru olejomalby.

(red.)

Etiketa - ako na to

Na stránkach Kropašského spravodajcu vám budeme postupne prinášať články z oblasti spoločenskej etikety. Vedieť správne postupovať, správne reagovať či zaujať stanovisko alebo postoj si vyžaduje istú mieru zručnosti. A zručnosť získame najprv tak, že sa niečo naučíme. Tak poďme na to.

Dovoľte mi predstaviť sa!

Aj s neznámymi ľuďmi sa väčšinou aspoň pozdravíme, ak si to situácia vyžaduje, napríklad pri príchode do čakárne u lekára. Pri spoločenských udalostiach sa však očakáva, že sa hostia navzájom medzi sebou spoznajú. A na to sa treba v prvom rade predstaviť.

„Skutočnou výzvou je dodržanie správneho poradia, v akom sa predstavíme podľa etikety. Aj v tomto stresujúcom momente nás zachráni jednoduchá trojčlenka žena – starší – nadriadený,“ píše Anton Bódis a Barbara Štubňová, autori knihy Nie som Barbar – Etiketa pre každého.

Základný rebríček spoločenskej významnosti žena – starší – nadriadený je prítomný v každej situácii spoločenského správania a pri predstavovaní je základom zvládnutia situácie.

Lenže pozor, má to háčik! Pri predstavovaní má byť významnejšia osoba vo výhode, teda jej sa najprv predstaví menej významný človek, až potom sa predstaví ona jemu. Aby to nebolo také jednoduché, všeobecne známa osobnosť sa vôbec predstavovať nemusí, to iba jej sa predstavujú ostatní, menej známi ľudia. Ak sa chce zoznámiť muž so ženou, najprv sa predstaví on žene, až potom sa predstaví ona jemu. Ak sa zoznamujú dve vekovo nerovné osoby, predstaví sa

najprv mladší človek staršiemu. V zamestnaní sa predstaví podriadený, napríklad nový zamestnanec, šéfovi. Ak do firmy príde zákazník, najprv sa mu predstaví jeho „slúžiaci“ či hosťiteľ. Je to celkom jednoznačné – kto sa prvý dozvie meno toho druhého, je vo výhode, lebo vie o tom druhom o niečo viac.

Podávanie rúk

Zoznamovanie je sprevádzané podaním rúk a treba pri tom dodržať rebríček spoločenskej dôležitosti. Žena, starší a nadriadení podávajú ruku ako prví. Výnimkou je návšteva: hosť je síce spoločensky významnejší, ale prvý by mal na privítanie podať ruku hosťiteľ.

Vzdialenosť medzi ľuďmi pri podávaní rúk má byť primeraná, aby sa nikto nemusel predkláňať. Ľudia si pritom pozerajú do očí, ale nie príliš dlho, aby to druhému nebolo nepríjemné. Ak dôjde k situácii, že si podáte ruky so svojim známym, ktorého sprevádza skupina ľudí, mali by ste si už podať ruku s každým, ak je to možné.

Viete, prečo si ľudia podávajú pravú ruku? Je to starý zvyk ešte z čias, keď si tým ľudia prejavili dobré úmysly a ukázali, že neskrývajú za chrbtom zbraň. Tá sa spravidla držala pravačkou. V „starej škole“ patrilo k bontónu, ak muž žene pobožkal ruku. Takéto gesto by dámu nemalo zaskočiť ani dnes, patrí však len na spoločenské podujatia, prípadne súkromné návštevy, nie na pracovnú poradu. Muž by pritom mal vedieť, že bozk na ruku nie je skutočný, ale iba naznačený sklonením hlavy, pery muža sa ruky dámy ani len nedotknú! Dáma drží ruku zľahka, ale nie tak, akoby ju chcela páňovi každou sekundou vytrhnúť. V žiadnom prípade „nebozkáva“ ruku

žena žene!

Komu koho predstaviť?

Často sa stáva, že sa pri spoločenskej udalosti alebo aj na ulici či pri prechádzke stretne viacero osôb súčasne a nie všetci sa navzájom poznajú.

V princípe tu platia všeobecné pravidlá podľa trojčlenky žena – starší – nadriadený. Úlohy zoznamovateľa by sa mal zhostiť ten, kto pozná obe strany. Ak teda chceme zoznámiť muža so ženou, najprv predstavíme muža žene, až potom sa predstaví ona jemu. Mladšieho človeka predstavíme staršiemu. A spoločensky menej významnú osobu významnejšej.

V zamestnaní predstavíme podriadeného, napríklad nového zamestnanca, šéfovi, ale aj pred šéfom má prednosť hosť – zákazník, klient či spolupracovník alebo dodávateľ. Pomôcka je ľahká: šéf určuje výplatu podriadenému, ale nie klientovi – na pôde firmy je teda najdôležitejší hosť – klient. Šéf sa stáva menej významnou osobou, a teda najprv predstavíme domáceho hosťovi a nie naopak.

Keď sa stretnú dva manželské páry, situácia začína byť menej prehľadná. Poradie dôležitosti tu určuje spoločenské postavenie dvoch párov. „Spoločenský význam páru sa odvodzuje takmer vždy od muža,“ pripomínajú autori knihy Nie som Barbar – Etiketa pre každého. Podľa etikety sa najprv predstaví spoločensky menej významný muž druhému páru, hoci spoločne obom naraz. Následne im predstaví svoju partnerku (žena je vo výhode, predstavuje sa ako druhá). Potom sa predstaví spoločensky významnejší muž a až nakoniec jeho partnerka, ktorá je zo štvorice

dokončenie zo strany 9

spoločensky najvýznamnejšou osobou (je žena a patrí k významnejšiemu páru). Na vekú pritom nezáleží, ak má významnejší muž oveľa mladšiu partnerku (čo sa často stáva), je táto mladá osoba spoločensky dôležitejšia ako staršia dáma, ktorá je partnerkou menej významného muža. Nech sa zdá takéto „ohodnotenie“ postavenia oboch dám akokoľvek nespravodlivé, má svoj význam, lebo otázka veku dám sa dostáva do úzadia. Pri predstavovaní môže prejaviť svoje potešenie ten, kto je významnejší. U menej významného človeka sa automaticky predpokladá, že by mal byť zoznámením potešený a celkom stačí, ak povie svoje meno.

Stačí inžinier, ja si nepotrpím...

Inou otázkou je, ako sa druhej osobe či osobám predstavíme. Keďže sa ešte nepoznáme, je dôležité vysloviť svoje meno zreteľne a dostatočne nahlas. Mnohí ľudia si svoje meno len zašomrú popod nos alebo je v miestnosti taký hluk, že meno prepočujeme. Tu sú naporúdzajú dve pomôcky: môžeme novému známemu podať svoju vizitku a zároveň môžeme poprosiť, aby nám svoje meno zopakoval. „Vezmite pritom vinu na seba. Prepáčte, zle som vás počula, znie určite lepšie ako vy tak zle artikulujete, že vám nie je rozumieť,“ odporúčajú autori knihy Nie som barbar.

Predstaviť sa treba plným menom (a zložitejšie či cudzokrajné meno uľahčuje práve podanie vizitky) a ak je to vhodné a dôležité, dá sa pri predstavovaní spomenúť aj titul. V obchode pri nákupe alebo na

vysokohorskej túre znie lepšie Peter než inžinier Peter alebo inžinier Peter Kováč. Pri predstavovaní veľmi pomôže, ak sprostredkovateľ k menu pridá niečo navyše, napríklad profesiu či záľuby dvoch doteraz neznámych ľudí. Ponúkne im tak témy na rozhovor.

Oslovenie a tykanie

S oslovením mužov nie sú problémy, každý muž je v spoločnosti „pán“. U žien je to zložitejšie. V pracovnom kontakte je každá žena „pani“, hoci je slobodná a má dvadsať a kusok. Aj mladú čašníčku je správne osloviť „pani“, povedať jej „slečna“ si podľa etikety môže dovoliť len pán vo veku jej starého otca. V súkromí oslovenie „slečna“ patrí mladej žene alebo aj žene, ktorá nie je vydatá. Ak niektorá staršia žena trvá na oslovení „slečna“, treba to rešpektovať. Rovnako, ak si niekto želá, aby ho oslovovali „pán inžinier“. Platí to aj v prípade, ak niekto radšej používa iné krstné meno či jeho verziu. Napríklad Anna si želá, aby ju oslovovali Hana.

Tykanie môže byť chúlостivou otázkou, najmä ak niekto nepozná pravidlá. Aj pri tykaní platí základný spoločenský rebríček žena – starší – nadriadený. Tykanie môže navrhnuť len dôležitejšia osoba menej dôležitej osobe, teda žena navrhuje tykanie mužovi, starší mladšiemu a nadriadený svojmu podriadenému, nikdy nie naopak. V práci platí iná hierarchia, a teda tykanie navrhne muž žene, ak je jej šéfom, alebo aj mladší staršiemu, ak je jeho nadriadený.

Pravidlá pri zoznamovaní

- Pri zoznamovaní platí základný rebríček spoločenskej významnosti žena – starší – nadriadený.

- Spoločensky menej významný človek sa predstavuje ako prvý.

- Muž sa predstaví žene, mladší staršiemu a podriadený nadriadenému.

- Na pracovisku je poradie dôležitosti návšteva – nadriadený – žena – starší.

- Ako prvý sa predstaví domáci hosťovi – šéf svojmu klientovi, podriadený nadriadenému, muž žene a mladší staršiemu.

- Žena, starší a nadriadení podávajú ruku ako prví.

- Hostiteľ podáva ruku hosťovi, hoci hosť je významnejší.

- Pri predstavovaní by mal prejaviť svoje potešenie ten, kto je významnejší.

Poradie pri predstavovaní vo štvorici

1. Ako prvý sa predstaví spoločensky menej významný muž.

2. Potom predstaví svoju partnerku a spoločensky významnejšia žena jej podá ruku.

3. Predstaví sa spoločensky významnejší muž a potom predstaví svoju partnerku.

4. Spoločensky významnejšia žena podá ruku menej významnej žene.

5. Spoločensky menej významná žena podá ruku významnejšiemu mužovi.

6. Významnejší muž podá ruku menej významnému mužovi.

Zdroj: Anton Bódís, Barbara Štubňová: Nie som barbar – Etiketa pre každého.

Zber textilu v Krompachoch

Kedy? 24. apríl 2024 v čase od 13:00 – 17:00 hod.

25. apríl 2024 v čase od 8:00 – 12:00 hod.

Kde? ulica Stará cesta 7,
vo dvore za kvetinárstvom „Kvetinka“

Zbierame čistý nepoškodený textil, odevy, bytový textil, obuv, kabelky, hračky, bižutériu, opasky, pérové paplóny a vankúše.

Nepatria tam staré plesnivé textilie ani stará poškodená obuv, taktiež nie koberce a matrace, obyčajné paplóny (pérové môžu byť)!!!

Odporúčame šatstvo pobaliť do vriec ak je to možné.

Odovzdaný textil odoberá oprávnená organizácia na základe platnej zmluvy s Mestom Krompachy, ktorá ďalej s textilom nakladá v súlade s platnou legislatívou SR, v prípade otázok kontaktujte tel. číslo 053/419 22 34.

Textil na charitatívne účely je možné odovzdať celoročne v Zariadení sociálnych služieb „Maška“ v rámci

prevádzkových hodín:

PO, UT, ŠTV – od 7:30 do 15:30

ST – od 7:30 do 17:00

PI – od 7:30 do 14:00

na Starej maši č. 606/1, terénym pracovníkom, ktorí budú šatstvo distribuovať do sociálne slabších rodín v rámci mesta Krompachy. V prípade potreby kontaktujte tel. číslo +421917636037.

Zber šatstva

Kropmašský turisti v mesiaci marec

Každoročne tradične obľúbená, turistická akcia - „Zimná opekačka pri Sabinke“ dňa 02.03.2024 bola tohto roku

už bez snehovej pokrývky. Ráno o 09:00 hod. sa na námestí v Kropmackoch strelo 33 turistov, ktorí pokračovali cez Líščí vrch na Galmus, kde pri poľovníckej chate bola prvá prestávka na občerstvenie. Počasie bolo na turistiku ako stvorené a tak sa pokračovalo Zahuru k chate Sabinka, kde si už každý opiekol slaninku, alebo špekáčiky a v novo otvorenej Hodkovskej chate, dobré padlo aj pivo a kávačka. Po dlhšej prestávke sa pokračovalo cez les do Kolinoviec a po prejení 15 km trasy a 475 m prevýšenia, sa akcia ukončila v Kropmackoch.

09.03.2024 sa konala akcia vo Vysokých Tatrách a to „Výstup na Chatu pri Zelenom plese (1551 m n. m.)“, s

dĺžkou trasy 16 km a prevýšením 675 m. Na túto stredne náročnú trasu sa prihlásilo 31 členov turistického oddielu, ktorí sa autami presunuli na miesto štartu k parkovisku Kežmarskej Bielej vody. Odtiaľ sa už pokračovalo po turistickom chodníku k Šalvióvemu prameňu a Kovalčíkovej poľane, po ktorej prejení sa už otvorili panoramatické výhľady na zasnežené končiare našich krásnych Vysokých Tatier. Na Chate pri Zelenom plese bola občerstvovačka a po krátkom oddychu sa takou istou cestou bolo potrebné vrátiť k parkovisku. Počasie aj teraz vyšlo na jedničku a preto si určite každý jeden z účastníkov, odniesol domov pekné zážitky z turistickej akcie.

16.03.2024 sa konal „Výstupu na Kráľovú hoľu /1.946 m n. m./“. Na tento výstup symbol Slovenska sa opätovne zišiel celkom pekný počet 31 turistov. Štartovalo sa z obce Šumiac a z rána ešte aké také počasie sa zhoršovalo a od chaty na Prednom sedle už to bola zmes dažďa so snehom a na vrchole riadne sneženie. Hoci tento krát nebolo z

výhľadov nič, lebo nebolo vidieť ani budovu meteorologickej stanice, ktorá bola pred nosom, tak aj tak to stálo zato a hlavne pohľad na tie výtvory matky prírody, čo dokáže sneh, mráz a vietor. Poniektorí čo tam boli po prvýkrát aspoň budú mať dôvod sa tam opätovne vrátiť. Po prejení 12 km trasy s prevýšením 1071 m, aj napriek nepriaznivému počasiu, išiel domov každý spokojný s nabitou energiou.

Akcia poslednú sobotu v mesiaci marec sa konala vo Vysokých Tatrách a to dňa **23.03.2024** „Výstup na Zbojnícku chatu (1960 m n.m.)“. Na túto už náročnejšiu turistickú akciu, vzhľadom na jej dĺžku 19 km a prevýšenie 1095 m sa prihlásilo 18 členov turistického oddielu. Štart bol v Starom Smokovci a po výstupe na Hrebienok sa pokračovalo na Zbojnícku chatu. V týchto miestach ešte stále úraduje pani zima a miestami bolo potrebné si na obuv pre svoju bezpečnosť natiahnuť aj turistické mačky. Na chate každému dobre padlo sa posilniť tradičnými chatárskymi polievkami ako kapustnica, fazuľovica, či cesnačka a takto posilnení turisti sa vracali naspäť na Hrebienok, kde v Ľadovom dome už bez dlhých radov aké bývajú v decembri a januári, v kľude sa dalo pokočať na výtvory umelcov z ľadu. Môžeme konštatovať, že v poslednej dobe sa čoraz viac turistov zapája do týchto turistických aktivít, čo nás veľmi teší.

TO Kropmacky

Fotoreport: Apríl v meste Krompachy

Príbeh Veľkej noci 6. apríl 2024

Foto: Š. Jendrek

15. ročník Umeleckého slova a 10. ročník Zlatých rúk 11. apríl 2024

KROMPAŠSKÝ
spravodajca

Vydáva mesto Krompachy, vydávanie povolené OÚ v Spišskej Novej Vsi, reg. č. 3/91
Redakčná rada: Mgr. Mária Šimoňáková - redaktorka, Mgr. Anna Grondželová - jazyková korektorka.
Členovia: Mgr. Agnesa Jarošíková, Mgr. Lucia Mikulová.

Platné evidenčné číslo pre periodickú tlač „Krompašský spravodajca“: EV 3373/09, poradové číslo 04/2024, apríl 2024

Grafická úprava a tlač: MOON - reklamné štúdio, Štúrova 5/7, Krompachy.

Podávanie novinových zásielok povolené Východosl. riaditeľstvo pôšt Košice, č.j. 1793-OPPP zo dňa 14.6.1994.

Adresa redakcie: MsÚ, Nám. slobody 1, 053 42 Krompachy, tel.: 053/419 22 11, e-mail: kromsprav@gmail.com.

Sídlo vydavateľa: MsÚ, Nám. slobody 1, 053 42 Krompachy, IČO: 329282, ISSN 1339-0368.

Redakčná rada nezodpovedá za obsah článkov dopisovateľov. Zároveň si vyhradzuje právo krátenia a úpravy príspevkov.

Uzavierka príspevkov je do 7. dňa nasledujúceho mesiaca. **KS je v predaji po 20. dni v príslušnom mesiaci.**

